

MOBILIZACIJA JAVNOSTI ZA SUDJELOVANJE U POSTUPCIMA PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ

Sažetak projekta

Iako se postupak procjene utjecaja na okoliš u našoj zemlji provodi još od ranih 90-ih i unatoč pozitivnim trendovima sve većeg konzultiranja odnosno sudjelovanja javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš u Europi, u Hrvatskoj je sudjelovanje javnosti u tim procedurama još uvijek nedovoljno razvijeno. Vrlo malo investitora se zaista trudi da sazna mišljenje javnosti o svom projektu i vrlo malo tijela nadležnih za provedbu postupka ima želju ili želi utrošiti vrijeme i sredstva potrebna za pravo ispitivanje mišljenja zainteresirane javnosti. Uz to, istina o utjecaju nekog zahvata često se prilagođava interesima investitora.

Bez pravovremenog i učinkovitog uključivanja javnosti, ne može ni biti kvalitetne procjene utjecaja na okoliš ili odlučivanja. Ovim se projektom želi poboljšati upravo segment sudjelovanja javnosti u procedurama procjene utjecaja na okoliš, ali i osnažiti primjenu novih zakonskih propisa, usklađenih s europskim direktivama o procjeni utjecaja na okoliš za pojedine zahvate i strateškoj procjeni utjecaja na okoliš programa i planova (europska direktiva o procjeni utjecaja na okoliš 85/337/EEZ, izmjene 97/11/EZ i 2003/35/EC i europska direktiva o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš 2001/42/EC).

Uvođenje novih zakonskih mogućnosti za sudjelovanje javnosti nije samo po sebi dovoljno - javnost mora najprije naučiti što joj je na raspolaganju i kako se time koristiti. Projektom će se provesti aktivnosti na podizanju svijesti, informiranju i treningu za udruge za zaštitu okoliša, širu javnost i lokalnu upravu, koje će teći paralelno s procesom usvajanja novih zakonskih propisa koji reguliraju procjenu utjecaja na okoliš. Dok država radi na stvaranju administrativne strukture i potrebnih kapaciteta za provođenje novih propisa i organizira obučavanje svojih službenika, ovim je projektom planirano obučavanje udruga i šire javnosti.

Realizacija projektnih aktivnosti provodi se u najvećoj mjeri s udrugom Sunce iz Splita, te s udrugama Zeleni Osijek iz Osijeka, Eko-Pan iz Karlovca, Franjo Košćec iz Varaždina i Divina Natura iz Metkovića.

Projekt je započeo 29. lipnja 2007. i traje do 29. prosinca 2008. godine.

Ciljevi projekta

Općeniti ciljevi

- Poboljšati zaštitu okoliša u Hrvatskoj.
- Osnažiti ulogu javnosti u donošenju odluka na području zaštite okoliša.

Specifični ciljevi

- Informirati i educirati javnost i udruge za zaštitu okoliša o novim zakonskim propisima s područja procjene utjecaja na okoliš i obučiti ih za korištenje novih instrumenata i mogućnosti sudjelovanja javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš.
- Poboljšati primjenu novih hrvatskih zakonskih propisa o procjeni utjecaja i strateškoj procjeni utjecaja na okoliš, usklađenih s europskim direktivama o procjeni utjecaja na okoliš i strateškoj procjeni utjecaja.
- Poboljšati suradnju između udruga za zaštitu okoliša i tijela nadležnih za provedbu postupaka procjene utjecaja na okoliš.

Ciljne skupine

Udruge za zaštitu okoliša u Hrvatskoj, tijela nadležna za provedbu postupka procjene utjecaja na okoliš na državnoj i lokalnoj razini, građani zainteresirani za specifične slučajeve procjene utjecaja, investitori, izrađivači studija utjecaja na okoliš.

Projektne aktivnosti

Glavne projektne aktivnosti su: informiranje javnosti o projektu, uspostavljanje kontakata i suradnje s državnim i lokalnim tijelima nadležnima za provedbu postupaka procjene utjecaja na okoliš, tisak i distribucija 3 publikacije o novim propisima o procjeni utjecaja na okoliš (PUO) i strateškoj procjeni (SPUO) i ocjeni prihvatljivosti utjecaja zahvata na prirodu, održavanje seminara u 6 gradova u Hrvatskoj (Pula, Split, Osijek, Karlovac, Varaždin, Metković), mentorstvo u specifičnim slučajevima PUO, izrada knjižice sa savjetima lokalnoj upravi za uključivanje javnosti u procedure PUO, uspostavljanje kontakata s izrađivačima studija utjecaja na okoliš i investorima, izrada ineteraktivnih web stranica projektu, održavanje seminara o SPUO, monitoring sudjelovanja javnosti u postupcima PUO, izrada izvještaja o razini i kvaliteti sudjelovanju javnosti nakon stupanja na snagu novih zakonskih propisa, stručna pomoć u slučajevima PUO za regionalna odlagališta otpada, predstavljanje projekta na fakultetima u Puli i Splitu (ekonomije i prava) i razmjena studenata.

Očekivani rezultati

Bolje razumijevanje i primjena principa sudjelovanja javnosti u postupcima PUO, veće sudjelovanje građana u odlučivanju na lokalnoj razini, osnaživanje udruga za zaštitu okoliša, primjena i poštivanje novih zakonskih propisa, osnaživanje uloge okolišnih udruga u praćenju primjene zakona, odlučivanje usklađeno s načelima održivog razvoja.